

CRIN TEODORESCU

Ieșirea lui din rînduri s-a petrecut prea pe neașteptate, și gîndul, încă înghețat de stupoare, refuză să-l socotească departe de noi. Crin e încă prea viu în paginile și în climatul de lucru al revistei noastre, în colegiul de redacție al căreia prezența lui a fost dintre cele mai frecvent și mai cu interes și căldură întimpinate.

E anevoie să-l aduni, acum, pe Crin Teodorescu — prietenul, colegul, omul de artă — într-o formulă panegirică de circumstanță. Fiindcă, înainte de orice, el însuși se interzicea cuvîntului de circumstanță, pentru ceea ce este stinjenitor și steril în el. De la debutul său în ale artei scenice — debut care a surprins și pe cei ce l-au format și pe cei ce l-au știut format la școala și în lumea abstracțiilor și sintezelor filozofice, dar debut cu atît mai de preț, pentru ceea ce avea să-i definească munca și cariera sa în cei 17 ani de creație închinată mișcării și culturii noastre teatrale — Crin Teodorescu a pus în atitudine, în gestul, în gîndirea și în tot scopul activității sale, preț primordial pe substanță și pe semnificație. Substanță și semnificație, înlăuntrul timpului său și înlăuntrul realităților și problemelor realităților ce-l înconjoară. Spiritul său de înaltă ținută intelectuală, demonstrat statornic în viața de toate zilele, în scris ca și în creația artistică, se mula așadar pe o vie disponibilitate la datele concrete și ardente ale vieții și se realiza într-un act de creație în care profunzimea, ponderea și rigoarea judecăților se refuzau unei expresii rutinizate, conformiste. Răspunsul său artistic, dat fie pe calea construcției scenice, fie pe calea teoriei estetice, era totdeauna marcat de o sobră și încheiată eleganță, dar totdeauna pornit dintr-o neliniște intimă, din dorința de a nu lăsa trecută cu vederea nici una din marile întrebări, nici una din direcțiile — oricît de involburate, încîlcite sau contradictorii — către care întrebările cruciale ale contemporaneității noastre se îndreptau, dornice de răspuns. Curiozitatea lui era mereu trează. Dar nu era o curiozitate de natură să se satisfacă prin ea însăși. Era o curiozitate angajată, mișcată de ambiția unor descoperiri angajate, pusă în slujba valorilor reale ale artei și, prin artă, pusă în slujba valorilor reale, pozitive, constructive, ale momentului nostru cultural și ale cetății.

Este ceea ce, într-o bună măsură, lămurește drumul său artistic, desenat pe aparente meandre, varietatea căilor stilistice străbătute de el, inaderența lui manifestă la o singură modalitate, la o singură formulă, la o singură cale sau școală artistică. Crin Teodorescu respecta, în arta pe care o slujea și în arta celor ce-i instrumentau creația, combustia și linia de umanitate și de adevăr ce se puteau ascunde și pe care le putea surprinde în felurimea stilurilor și manierelor ce-l solicitau.

Cînd trecerea lui printre noi se va fi așezat în zonele calmelor amintiri, locul lui Crin Teodorescu în cultura teatrului nostru va fi neîndoios măsurat și prețuit în funcție de aceste coordonate. Ele sînt sinteză și rodire a patronilor acțiunii sale creatoare: gîndirea de cristal a lui Tudor Vianu, viziunea „ielelor” a lui Camil Petrescu, neastîmpărul lui Ion Sava. Moștenirea lui, mică dar valoroasă, se va arăta în plina ei deschidere, pe drum prea devreme abandonat.

Florin Tornea